

Edukacja leśne – ptaki chronione w Polsce, część 3

Rząd: Drapieżne

Rodzina: Rybołowcy

Rybołów (*Pandion haliaetus*)

Rzadki w Polsce. Zamieszkuje lasy, w których występują zbiorniki wodne, obfitujące w ryby.

Rybołów łowi ryby z lotu nurkowego. Widząc ofiarę rybołów rzuca się do wody z powietrza ze zwiniętymi skrzydłami nurkuje za nią. Mimo mokrych piór i dodatkowego ciężaru zdobyczy musi się poderwać do lotu. Nurkujący rybołów osiąga prędkość 30-60 km/h. Potrafi przy tym na krótko zatrzymać się nad wodą.

Jest ptakiem wędrownym. Do Polski przylatuje w marcu i kwietniu. Odlatuje od września do października. Zimuje w południowej Afryce i Azji.

Rybołów poluje wyłącznie ryby.

Gniazda dużych rozmiarów z gałęzi buduje na szczycie drzew, zwykle na sośnie. Gniazdo nie jest niczym osłonięte od góry. Rybołów wyprowadza jeden lęg w roku od końca kwietnia do maja. Gniazda są użytkowane przez wiele lat.

To jedyny europejski ptak, który poluje na ryby wprost z nurkowego lotu.

Rodzina : Jastrzębiowate

Bielik (*Haliaeetus albicilla*)

Zwykle występuje stare obszary leśne w pobliżu zbiorników wodnych.

Na ptaki często poluje w powietrzu. Dorosłe ptaki prowadzą osiadły tryb życia. Młode osobniki do osiągnięcia dojrzałości płciowej koczują. W locie szybuje z szeroko rozpostartymi skrzydłami.

Zjada średniej wielkości ptaki, ssaki. Także poluje na ryby. Zjada chętnie padlinę. Zimą poluje na ptactwo wodne. Potrafi upolować ptaka wielkości gęsi i ssaka wielkości małej sarny.

Gniazdo powstaje w koronie wysokiego drzewa przy pniu. Ma kilka gniazd użytkowanych na zmianę. Wokół lęgowiska zabroniona jest jakakolwiek działalność człowieka.

Bielik jest największym ptakiem drapieżnym w Polsce.

Orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*)

W Polsce bardzo rzadki, pod całkowitą ochroną wraz ze stanowiskami lęgowymi w promieniu 500 m. Występuje zaledwie na kilku-kilkunastu stanowiskach. Ten polski orzeł gniazduje wyłącznie w Karpatach.

Dorosłe osobniki prowadzą osiadły tryb życia. Młode osobniki do 4-5 roku życia koczują. Każda para orłów potrzebuje bardzo rozległego terytorium łowieckiego (do 200 km²).

Poluje na średniej wielkości ptaki i ssaki, czasem także ryby, płazy i owady. Zjada także padlinę. Zwykle zdobycz chwytają na ziemi, rzadziej w locie.

Gnieździ się w lesie, w górach pośród skał. Zwykle buduje kilka gniazd, które na zmianę użytkuje. Śmiertelność wśród piskląt wynosi 65-70%. Ptaki najczęściej łączą się w pary na całe życie.

W Polsce jest to gatunek chroniony wraz ze stanowiskami lęgowymi. Fotografowanie stanowisk lęgowych tych orłów niepokoi ptaki i ma wpływ na straty w lęgach. Wykonywanie fotografii wymaga specjalnego zezwolenia.

Orlik grubodzioby (*Aquila clanga*)

W Polsce występuje na Podlasiu w Dolinie Biebrzy. Występuje na terenach podmokłych.

Możliwość obserwacji od marca do października, wyjątkowo także zimą.

Poluje na gryzonie, płazy, także ryby, pisklęta. Zjada także padlinę.

Gniazduje na drzewie. Okres lęgowy trwa od kwietnia do maja. Przeżywa tylko pierwsze z wykłutych piskląt.

Gatunek ten jest narażony na wymarcie. Ma status *VU* w Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych. Ochronie podlegają też miejsca rozrodu - 200 m od gniazda przez cały rok i 500 m w okresie od 1 marca do 31 sierpnia.

Orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*)

Najczęściej spotykany w lasach. W Polsce spotykany częściej na wschodzie kraju.

To ptak wędrowny. W kraju można go obserwować w okresie od kwietnia do początku października. Potem odlatuje do Afryki, by tam spędzić zimę. Wydaje w locie odgłos przeciągłego gwizdu.

Poluje na niewielkie ssaki, płazy, rzadziej ptaki i owady.

Gniazduje na drzewie.

To nasz najliczniejszy orzeł.

Orzełek (*Hieraaetus pennatus*)

W Polsce jest rzadko spotykany (zaledwie kilka par lęgowych). Preferuje lasy liściaste, mieszane w pobliżu otwartych terenów. Od około 100 lat nie ma potwierzonego stwierdzenia lęgów orzełka w Polsce.

Jest to ptak silnie terytorialny. Jest samotnikiem. W Polsce pojawia się w okresie od kwietnia do połowy listopada.

Poluje na drobne ssaki (susły, wiewiórki, króliki), ptaki (kuropatwy, wróblowe, gołębie), jaszczurki, owady.

Gniazduje na drzewach, w górach także na skałach, często w porzuconych gniazdach innych ptaków. Samiec dokarmia samicę i pisklęta.

Miejsca rozrodu podlegają ochronie w promieniu 100 m przez cały rok i 500 m od gniazda w okresie od 1 lutego do 31 sierpnia.

To najmniejszy orzeł w Europie.

Gadożer (*Circaetus gallicus*)

W Polsce występuje tylko na wschodzie: w Puszczy Augustowskiej, Białowieskiej i na Lubelszczyźnie. Krajową populację szacuje się na kilkanaście par lęgowych. Ptak ten zasiedla lasy sąsiadujące z torfowiskami.

Przejawia silne zachowania terytorialne. To gatunek wędrowny.

Po złowieniu ofiary miażdży jej czaszkę i skręca kark. Potem połyka ją w całości, zaczynając od głowy.

Poluje przede wszystkim na węże i jaszczurki. Zjada też inne niewielkie kręgowce. W Polsce poluje na zaskrońce i żmije zygzakowate.

Jest monogamiczny. Gniazdo, wykorzystywane przez kilka sezonów, zbudowane jest z patyków na drzewie. Samica składa tylko jedno jajo pod koniec kwietnia albo w maju. Okres inkubacji wynosi 45-47 dni. Samiec przynosi pokarm do gniazda. Pisklęta potrafią latać po 10-11 tygodniach życia. Po 3-4 latach przystępują do pierwszych lęgów.

Miejsca gniazdowania objęte są ochroną strefową w promieniu 200 metrów przez cały rok i 500 m od 1 marca do 30 września.

Błotniak łąkowy (*Circus pygargus*)

To ptak lęgowy w Europie i Azji, u nas nieliczny na niżu. Zimuje w Afryce na południe od Sahary.

Poza rewirem lęgowym nie odżywa się. Lot jest bardzo lekki i zwinny. Poluje na otwartym terenie.

Poluje na małe ptaki, ssaki, większe owady, gady. Zjada też jaja i pisklęta ptaków.

Gniazduje na łąkach bezpośrednio na ziemi. Unika wysokiej roślinności.

Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*)

W Polsce najczęściej spotykany na nizinach. Lubi środowisko wodne, tereny podmokłe z szuwarami, w dolinach rzek. Widywany na łąkach i polach uprawnych.

To ptak wędrowny. Do Polski przylatuje od marca. Na zimowiska odlatuje do końca października. Widywano też ten gatunek zimą. Poza okresem rozrodu żyje samotnie. Czasem ptak ten łączy się w niewielkie zbiorowiska na noclegowiska. Zdobyczy wypatruje w locie. Potrafi zawisnąć w powietrzu.

Poluje na gryzonie i ptaki i ich pisklęta. Zjada też jaja ptasie. Poluje też na płazy i ryby, nie gardzi padliną.

Zwykle jest monogamiczny, ale samiec może też związać się z dwiema samicami. Wyprowadza jeden lęg w roku. Gniazduje nad lustrem wody w gęstej roślinności przybrzeżnej, w turzycowisku lub na ziemi.

Błotniak stawowy to symbol parku "Narwiański Park Narodowy".

Błotniak zbożowy (*Circus cyaneus*)

Preferuje przestrzeń otwartą na niżu. Europejskie populacje tego ptaka zimują w południowej części Europy lub w północnej części Afryki. W Polsce to bardzo rzadki ptak lęgowy.

To ptak wędrowny. Przylatuje do Polski w okresie od marca do kwietnia, a odlatuje w okresie od września do października. Czasem wybrane osobniki pozostają na zimę.

Poluje na drobne kręgowce, głównie gryzonie i owady.

Gniazduje na ziemi, zwykle na łące lub na polu.

Myszołów zwyczajny (*Buteo buteo*)

W Polsce jest to średnio liczny ptak lęgowy na terenie całego kraju. Ptaki te są obecne na polach i łąkach, czasem polują w lasach.

To częściowo wędrowny ptak. W Polsce wiele osobników pozostaje na zimę. Zdobyczy wypatruje z punktu obserwacyjnego, z ziemi lub w locie. Potrafi zawisnąć w miejscu. Lubi przesiadywać na stogach, słupach, przydrożnych drzewach.

Myszołowy polują na gryzonie, krety, gady, ptaki, płazy, dżdżownice oraz owady. Nie gardzi padliną.

Gniazduje wysoko na drzewie.

To najliczniej występujący ptak drapieżny w Polsce.

Krogulec, krogulec zwyczajny (*Accipiter nisus*)

Ptaka ten występuje w Europie, Azji oraz w Afryce. W Polsce nie jest liczny, ale obecny na terenie całego kraju. Najczęściej zamieszkuje skraje lasów, które sąsiadują z łąkami i polami, a także ludzkimi osiedlami. Zimą można go zaobserwować nawet w miastach, gdy poluje na wróble.

To ptak częściowo wędrowny. Krogulec czatuje na drzewie i na ofiarę rzuca się nagle z zaskoczenia.

Poluje prawie wyłącznie na ptaki, w tym najczęściej na wróble, zięby, skowronki, sikory, trznadle, śpiewaki. Samica może złowić sójkę, gołębia.

Gniazduje na młodych iglastych drzewach. Gniazdo zbudowane jest przez samca i samicę z gałązek i służy przez jeden sezon.

To jedyny ptak szponiasty, który poluje na ptaki żerujące w karmnikach.

O obecności krogulca świadczą głosy ostrzegawcze małych ptaków. Zwykle podczas ataku, krogulca można zobaczyć tylko przez krótką chwilę.

Jastrząb, jastrząb zwyczajny, jastrząb gołębiarz (*Accipiter gentilis*)

Jest to ptak szponiasty szeroko rozpowszechniony na świecie. Można go spotkać w Europie, Azji i Ameryce Północnej, a także na niewielkim obszarze w Afryce. W Polsce nie jest liczny, ale spotykany na terenie całego kraju. Mamy zaledwie 3-4 tysiące par. Najwięcej jastrzębi występuje w Parku Kampinowskim.

To na ogół ptak osiadły, ale niektóre populacje podejmują wędrówki. Polowanie na ofiary odbywa się w powietrzu, na ziemi lub na drzewie. Jastrząb podejmuje tylko jedną próbę pogoni. Nie lubi otwartych przestrzeni.

Najczęściej poluje na ptaki (w tym gołębie, które stanowią duży udział w ich diecie, ale także kuraki) oraz drobne ssaki (wiewiórki, zające).

Para ustanawia rewir lęgowy na kilka miesięcy wcześniej. Wyprowadza jeden lęg w roku. Gniazduje na drzewie, a gniazdo budowane jest przez samca i samicę z patyków i gałęzi. Gniazdo może być użytkowane przez kilka sezonów i rozrosnąć się do średnicy 1 m oraz wysokości 50 cm. Samiec nie potrafi zajmować się piskletami, choć dostarcza pożywienie do gniazda.

Kania ruda (*Milvus milvus*)

To europejski ptak. W Polsce występuje głównie na zachodzie kraju. Podczas migracji można go spotkać w całym kraju. Spotkać go można na obrzeżach lasów liściastych, w dolinach rzek, na terenach rolniczych, w pobliżu wodnych zbiorników.

Ptaka ten w poszukiwaniu zdobyczy krąży po niebie lub wypatruje jej z gałęzi. Zwykle spada na ofiarę z powietrza. Czasem łapie swoje ofiary w powietrzu lub na ziemi. To ptak wędrowny, choć zimowiska nie są odległe.

Poluje na ssaki, ptaki, gady, płazy, ryby i owady. Zjada także padlinę, resztki mięsa, kradnie zdobycz innym ptakom, plądruje gniazda krukowatych.

Wyprowadza jeden lęg w roku. Gniazdo znajduje się zwykle w rozwidleniu pnia wysokiego drzewa. Gniazdo buduje z patyków i wyściela suchą trawą, sierścią i śmieciami. Czasem zajmuje gniazda myszołowa lub kruka.

Gatunek ten bliski zagrożenia wymarciem. Ma status *NT* w Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych. Ptak ten znajduje się u nas pod ścisłą ochroną, a miejsca gniazdowania podlegają ochronie w promieniu 100 m i 500 m w okresie od 1 marca do 31 sierpnia.

Kania czarna (*Milvus migrans*)

Ptak ten występuje w Europie, Azji oraz Australii wraz z niektórymi wyspami Indonezji. W Polsce jest nieliczny. Preferuje skraje lasów w sąsiedztwie jezior i rzek.

Tam, gdzie występuje liczniej ptak ten tworzy stada. Ptaki razem też nocują na drzewach. Kania nierzadko kradnie zdobycz innym szponiastym, czaplom lub krukowatym.

Poluje na ssaki, ptaki, gady, płazy, ryby i większe owady, ale zwykle chore, słabe lub potrącone przez pojazdy. Nie gardzi padliną i resztkami, które wyrzucają rybacy i ubojnie. Nierzadko chodzi za pługiem w celu wyszukiwania bezkręgowców.

Wyprowadza jeden lęg w roku. Jest monogamiczna przez kilka sezonów. Samiec buduje gniazdo z gałęzi na drzewie. Wyściółka to często papier, tkaniny i inne śmieci.

W Polsce podlega ścisłej ochronie. Jej miejsca gniazdowania podlegają ochronie w promieniu 100 m w ciągu roku i 500 m w okresie od 1 marca do 31 sierpnia.

Trzmiełojad (*Pernis apivorus*)

Żyje w prawie całej Europie i zachodniej części Azji. Zimuje w Afryce środkowej. Zamieszkuje skraje niewielkich zadrzewień. W Polsce jest nielicznym ptakiem lęgowym, liczniejszym na południu kraju.

To ptak wędrowny, przylatuje w końcu kwietnia i maju, odlatuje od sierpnia do września. W powietrzu zawisa wyjątkowo.

Jego pokarmem są żądłówki, w szczególności osy, szerszenie, trzmiele i inne owady. Czasem łowi drobne kręgowce, na przykład żaby. Potrafi rozkopać gniazdo owadów i plastry z czerwiami przenosić do swojego gniazda. Pisklęta karmione są larwami trzmieli i os.

Gniazduje na skraju lasu, zwykle wysoko na drzewie liściastym.

Zimowiska trzmiełojadów są najbardziej odległe ze wszystkich gatunków rodzimych ptaków drapieżnych.

Rodzina: Sokołowate

Pustułka (*Falco tinnunculus*)

Ptaka ten występuje w Europie, Azji i Afryce. W Polsce występuje na terenie całego kraju. Lubi obszary rolnicze, tereny zabudowane i góry.

Ptaka ten wypatruje ofiary zawisając w powietrzu i charakterystycznie trzepocząc skrzydłami lub przesiadując na różnych stanowiskach obserwacyjnych. Na swoje ofiary spada z powietrza lub łapie je w locie. Czasem zbiera ofiary z ziemi (na przykład szarańczaki). Poluje na otwartych terenach. Prowadzi częściowo osiadły tryb życia. Wędrowniki podejmują osobniki z północnego obszaru występowania oraz ptaki młode. Poza lęgami żyją samotnie.

Podstawą ich diety są gryzonie. Czasem polują na ptaki i owady, jeszcze rzadziej na jaszczurki.

Pustułki są monogamiczne. Czasem samce związują się z dwiema samicami. Jaja samica składa w dziuplach, skalnych szczelinach, na wieżach kościelnych, wyłomach w murach, a także w gniazdach krukowatych i budkach lęgowych. Nie buduje gniazda. Gniazdowanie może się odbywać w koloniach.

To najczęściej występujący przedstawiciel sokołów w Polsce.

Raróg (*Falco cherrug*)

To ptak występujący w środkowej i południowo-wschodniej części Europy, na dużym obszarze centralnej Azji oraz w Afryce (zimowiska). Preferuje stepy, tereny rolnicze, półpustynie. To rzadki ptak w naszym kraju. Do tej pory zarejestrowano zaledwie kilkadziesiąt obserwacji.

To ptak wędrowny. Prowadzi poza okresem lęgowym samotniczy tryb życia.

Zjada gryzonie (głównie susły), niewielkie ptaki. Poluje też na owady, jaszczurki i płazy.

Jest monogamiczny zwykle przez kilka sezonów lęgowych lub przez całe życie. Nie buduje gniazda, zajmuje gniazda innych ptaków, nierzadko przepędzając właścicieli lub zajmuje miejsce na skalnych półkach.

Gatunek ten jest zagrożony wyginięciem - przypisuje się mu bardzo wysokie ryzyko wymarcia w stanie dzikim w niedalekiej przyszłości. Ma status *EN* w Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych. W Polsce jest to ptak podlegający ścisłej ochronie, a miejsca gniazdowania ochronie strefowej.

Sokół wędrowny (*Falco peregrinus*)

Sokoły wędrowne są kosmopolityczne. Zamieszkują lasy, góry, duże miasta. Jeszcze niedawno w Polsce był liczny, obecnie skrajnie nieliczny.

Dorośle osobniki zwykle są osiadłe, młode i osobniki z północy są wędrowne.

To wytrawny lotnik. Potrafi nurkować w powietrzu pionowo w dół ze złożonymi skrzydłami przez kilkaset metrów. Podczas zwykłego lotu nie wyróżnia się charakterystycznymi ruchami.

Poluje na średniej wielkości ptaki. Zdobycz chwytą wyłącznie w powietrzu, głównie gołębie, szpaki, drozdy, krukowate, mewy i brodzące.

Nie buduje gniazd, tylko zajmuje opuszczone przez inne ptaki lub gnieździ się w szczelinach skalnych, na murze. Okres lęgowy przypada na marzec-kwiecień.

Istnieją w naszym kraju specjalne programy ochrony sokołów. Można też śledzić na żywo w kilku miejscach w kraju losy sokolich rodzin dzięki kamerom umieszczonym w miejscach lęgowych. Więcej informacji znajdziesz a stronie: <http://webcam.peregrinus.pl/pl/podglad-gniazd-na-zywo>.

Sokół wędrowny jest jednym z najbardziej cenionych ptaków w sokolnictwie. Sokolnictwo to jedna ze starszych gałęzi łowiectwa, w której do polowań używa się różnych sokołów, orłów i innych ptaków. Tylko w niewielkim stopniu sokolnictwo jest dziś kultywowane. Należy nadmienić, że dziś nie można odławiać w naturze ptaków do celów łowieckich.

Kobuz (*Falco subbuteo*)

Ptak ten gniazduje w Europie i Azji, w Polsce bardzo rzadko. Zimę spędza w Afryce. Jego środowisko stanowią łąki, bagna, wyschnięte zbiorniki wód śródlądowych.

To ptak wędrowny. Na zimowiska odlatuje do Afryki. Podczas powietrznych ataków składa skrzydła i spada na ofiarę.

Sokół kobuz poluje w powietrzu na owady, jaskółki, jerzyki i inne ptaki oraz rzadziej nietoperze. Owady zjada w powietrzu.

Jest monogamiczny. Zajmuje stare gniazda krukowatych, myszołowa lub czapli siwej, czasem wiewiórki.

Rząd: Sowy

Rodzina: Puszczykowate

Puchacz (*Bubo bubo*)

Sowa ta zasiedla stare i rozległe lasy Europy i Azji. Preferuje tereny skaliste. Można ją spotkać w naszym kraju poza jego centralną częścią w miejscach niedostępnych lub trudno dostępnych dla człowieka, zwykle w pobliżu zbiorników wody.

Puchacz jest aktywny o zmierzchu i w nocy, a w dzień odpoczywa na drzewach i w zagłębieniach skalnych. Jest to dość płochliwa sowa. Prowadzi osiadły i skryty tryb życia. Przez cały rok przebywa w obrębie swojego rewiru. Lot jest cichy i szybki. Pohukiwanie puchacza można usłyszeć z odległości nawet 3 km.

Wraz z dziobem i ogonem sowa ta osiąga 60-75 (78) cm długości ciała. Ogon ma długość do 29 cm. Rozpiętość skrzydeł wynosi nawet 188 cm. Ciężar ciała wynosi od 2,3 kg do nawet 4,2 kg w przypadku samic i od 1,6 do 2,8 kg w przypadku samców.

Puchacze polują na małe i średnie ssaki, szczególnie szczury, ryjówki i norniki, nawet zające oraz ptaki, w tym krukowate, mewy, kaczki, a także ptaki drapieżne. Zjada także dość rzadko płazy, ryby i większe owady. Zdarzają się przypadki kanibalizmu. Największy udział w diecie puchacza stanowią kaczki i gryzonie. Czasem puchacze można spotkać na wysypiskach śmieci.

Gniazduje w starych gniazdach ptaków drapieżnych, na ziemi lub w zagłębieniach skalnych.

Gatunek wymaga ochrony czynnej. W okresie od 1 stycznia do 31 lipca ochronie podlega także miejsce rozrodu w promieniu 500 m, a poza tym okresem w promieniu 200 m. Największym zagrożeniem dla puchaczy jest człowiek. to bardzo płochliwy ptak, który łatwo porzuca jaja i pisklęta.

Puchacz to największy gatunek sowy.

W Polsce występuje zaledwie około 250 par lęgowych tych ptaków.

Puszczyk (*Strix aluco*)

Prawie cała Europa poza północą, północna Afryka, Azja Mniejsza, góry Azji Centralnej. Zamieszkuje skraje starych drzewostanów, parki, aleje, także centralne części dużych miast. W Polsce jest nielicznym ptakiem lęgowym.

Puszczyk prowadzi osiadły tryb życia. To sowa aktywna o zmroku i w nocy. Za dnia ukrywa się w dziuplach i konarach drzew. Puszczyk lata bardzo cicho.

Puszczyki zjadają głównie gryzonie, w miastach tępią szczury, polują też na ptaki. Łowią także większe owady oraz dżdżownice.

Puszczyk gnieździ się w dziupli, na strychach, wieżach kościelnych, a nawet na ziemi. Nie buduje gniazda i nie zbiera żadnego budulca. Pora tokowania przypada na grudzień i styczeń. Pora lęgów to początek marca (czasem luty) i kwiecień. Najczęściej wyprowadza 1 lęg w roku

(bardzo rzadko 2). Samiec dostarcza samicy pokarm. Jeszcze Nielotne pisklęta opuszczają dziuplę i przebywają na drzewie. Nierzadko pisklęta lądują na ziemi podczas prób lotów. Ludzie wówczas uznają je za opuszczone. Nie należy ich jednak zabierać, gdyż pisklęta wracają zwykle na drzewo o własnych siłach.

Puszczyk to najliczniejsza w Polsce sowa.

Puszczyk mszarny, sowa mszarna (*Strix nebulosa*)

Północno-wschodnia Europa, Azja, Ameryka Północna. Zasiadła rozległe bory. sporadycznie do nas zalatuje. dopiero w 2010 roku zaobserwowano gniazdowanie w Polsce.

Poluje także w dzień. Prowadzi osiadły tryb życia. Nie jest to ptak płochliwy.

Sowa mszarna zjada głównie gryzonie: norniki i myszy, a na północy lemingi.

Gniazda zakłada na szczycie złamanego pnia, w gniazdach opuszczonych przez ptaki drapieżne, czasem na ziemi.

Puszczyk uralski (*Strix uralensis*)

Europa (także w Polsce), Azja. Poluje na polanach, w lasach, na mokradłach. U nas spotykany najczęściej w Beskidzie niskim i Bieszczadach. Zamieszkuje lasy sosnowe, bukowe oraz mieszane. Bardzo rzadko spotykany w parkach.

To agresywny ptak, zaciekle broni swojego gniazda. Jest aktywny w nocy. Prowadzi osiadły tryb życia.

Puszczyk uralski żywi się drobnymi gryzoniami oraz ptakami.

Żyje w trwałych monogamicznych parach. Gnieździ się w dziuplach drzew i opuszczonych gniazdach innych ptaków. Zdolność rozrodczą uzyskują po 2-3 latach.

W Polsce liczebność tego gatunku szacuje się na nie więcej niż 1000 par lęgowych.

Sóweczka (*Glaucidium passerinum*)

Ptak ten występuje w Europie oraz w Azji. W Polsce występuje rzadko i tylko w borach świerkowych lub innych iglastych. Spotykany w Puszczy Białowieskiej, Borach Dolnośląskich, w Karpatach i Sudetach.

Ptak ten, jak większość naszych sów, prowadzi osiadły tryb życia. Przejawia silne zachowania terytorialne. Nadmiar pokarmu gromadzi w formie zapasów w dziuplach. Poluje głównie o zmierzchu i o świcie. Można ją spotkać także w ciągu dnia.

Sóweczka poluje na gryzonie i rzadziej na drobne ptaki.

Wyprowadza jeden lęg w roku. Gniazduje w dziuplach po dzięciołach. Samica składa w kwietniu od 4 do 7 (10) jaj i sama je wysiaduje przez 28-32 dni. Samiec dostarcza do dziupli pożywienie.

To najmniejszy gatunek sowy w Polsce.

Uszatka, sowa uszata (*Asio otus*)

Europa, Azja wschodnia, Ameryka Północna. Obok puszczyka jest to najbardziej pospolita sowa w Polsce.

Uszatka jest aktywna o zmierzchu i nocą. Dzień spędza w koronie drzew. Poluje na terenie otwartym. Zimuje w opuszczonych gniazdach wron, srok, wiewiórek, gołębi, ptaków drapieżnych. Lot jest bardzo cichy, bezszelestny.

Pożywienie - Gryzonie, ptaki (głównie wróble). Głównie nornik zwyczajny (90% jej pokarmu).

Jest to gatunek poligamiczny. Gniazda zakłada na drzewach iglastych w polach, parkach, przy drogach, na cmentarzach, na skraju lasu, najchętniej w starych gniazdach wron. Jaja składa tylko wtedy, gdy jest obfitość pokarmu. Wówczas wyprowadza jeden lęg w roku.

Gdy zima jest mroźna, uszatki skupiają się w grupy nawet 30 osobników. Czasem chronią się w miastach.

Włochatka (*Aegolius funereus*)

Ptak ten występuje w Europie, Azji oraz w Ameryce Północnej. W Polsce występuje na obszarach górskich i na północnym-wschodzie, zawsze w starych borach iglastych, najczęściej świerkowych.

Samce są osiadłe, samice i młode migrują na niewielkie odległości. Przejawia wyłącznie aktywność nocną.

Sowa włochatka poluje głównie na gryzonie oraz na małe ptaki. Nadmiar pokarmu magazynuje w dziuplach drzew.

Zajmuje dziuple po dzięciole czarnym lub w skrzynkach lęgowych o specjalnej konstrukcji.

Włochatka polega głównie na słuchu. Odgłos poruszającej się myszy może usłyszeć z odległości nawet 60 m!

Gdy pokarmu jest mało tylko jeden na 120 ataków kończy się sukcesem.

Polecana strona do nauki rozpoznawania gatunków ptaków:

<http://www.birdwatching.pl/galeria>

